

BU HASTALIĞIN FARK EDİLME ORANI ÇOK DÜŞÜK

Kamuoyunda son on yıldır çocuklar konusunda çok fazla gündeme gelen dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunun yetişkinlerde görülme oranının da yüksek olduğunu kaydeden Dr. Öğretim Üyesi Alişan Burak Yaşar, yapılan bir araştırmayla elde edilen sonuçlarda yetişkinlerde de her yirmi kişiden birinde bu hastalığın görüldüğünü belirterek, “Yetişkinlerin yüzde 6’sında dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu var” dedi.

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunu bir nevi “gizli pandemi” olarak tanımlayan İstanbul Gelişim Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Alişan Burak Yaşar, hayat boyu süren bu hastalığın yetişkinlerde görülme oranının oldukça yüksek olduğuna dikkat çekti. Yapılan bir meta analiz makalesinde özellikle yetişkinlerde yüzde 6 ila 7 arasında dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu saptandığını belirten Dr. Öğretim Üyesi Yaşar, “Her yirmi kişiden en az 1’inde bu hastalık belirtileri görülüyor” dedi.

Hastalık bir bireyde eğer çocukluk yaşlarında başladıysa, nörobiyolojik olarak belirti ve şikâyetlerinin hayat boyu devam edebileceğini ifade eden Yaşar, hastalığın çocuklarda hiperaktivite yetişkinlerde ise ağırlıklı dikkat eksikliği olarak fark edilebildiğini kaydetti. Yaşar, bu konuda yapılan araştırmalarda bir çocukta dikkat eksikliği ve hiperaktivite varsa anne ya da babasından birinde de olma ihtimalinin yüksek olduğunu vurguladı.

FARK EDİLME ORANI ÇOK DÜŞÜK

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunun fark edilme oranının düşüklüğüne değinen Yaşar, “Psikoloji ve psikiyatrinin gelişimi son yüz yılda hız kazandı. Günümüzde tanı kitaplarında kullandığımız pek çok tanı ve sınıflandırma aslında 1930’larda başlayan ve yaklaşık olarak 10-15 yılda bir güncellenen çeşitli kategorilerden oluşuyor. Dolayısıyla zaten ruhsal hastalıklarla ilgili kat edeceğimiz yol çok daha uzun gibi gözüküyor. Bunun yanı sıra ruhsal hastalıkları teşhis etmek hala çok zor. Hala çoğunlukla sendrom düzeyindeki haslıkları tanımlıyor ve tedavi ediyoruz. Bu bakımdan dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğundaki gelişmeleri son yirmi yılda ki çalışmalara bağlayabiliriz” dedi.

BİREYDE TRAVMALARA NEDEN OLUYOR

Hastalığın yetişkinlerde ve çocuklarda farklı seyrettiğini belirten Yaşar, “Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunun iki parçası var. Bunlardan biri dikkat diğeri ise hareketlilik belirtileridir. Çocuklarda fark edilen göze çarpan dikkat çeken daha çok hiperaktivitedir. Çocuk yaramaz gözüküyor, yerinde duramıyor ve hareketlilik gösteriyorsa hemen fark ediliyor ve toplumda hiperaktif olarak ifade ediliyor. Ancak yaş ilerledikçe hareketlilik azalıyor ve dikkat eksikliği baskın kalıyor. Mesela bireye sıralı bir görev verildiği zaman verilen işi bir düzene sokamıyor ve çabuk sıkılıyor. Bir işe başladıklarında ilk zamanlar

yüksek bir performans gösterirken, yeni olma özelliği geçince o işi sürdürmekte zorluk çekiyor, sıkılıyor ve performansı hızla düşüyor. Bu bireyler sık sık sakarlık yapıyorlar. DEHB olarak kısıltığımız bu sendromda eşyalarını bir yerlerde unuttur, kaybeder ve bulmakta çok zorlanırlar. Buldukları ortama odaklanamazlar ve bir soru sorulduğunda soru daha bitmeden cevaplamaya çalışırlar ya da konuşmayı tam ortasında bölerler. Zaman yönetimleri kötüdür. Zamanı organize edemezler ve dolayısıyla buluşmalara ya geç kalırlar ya da bunu telafi etmek için çok erken gelirler. Günlük yaşamımızda bu tür insanları çok sık görüyoruz ve onları maalesef tembel diye etiketliyoruz ve sanki bile isteye böylelermiş gibi davranıyoruz. İnsanlar da kendilerinde bu durumları kişilik özelliği olarak görüyor. Böylece yapabileceklerinden çok daha düşük bir performansa sahip olabiliyorlar. Ayrıca dikkat eksikliğini en çok da kariyer odaklı ele alıyoruz ama sosyal ilişkileri daha çok etkiliyor. Sosyal ilişkilerde dışlanmaya kadar giden sonuçları doğurabiliyor ve bu da kişide bir sürü travmaya sebep olabiliyor” diye konuştu.

OLDUKÇA YAYGIN

Hatalığın tedavi yöntemlerinden de bahseden Yaşar, “Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunu kabaca ifade edersek, zihinde dikkati toparlayan ve sürdüren yerdeki bir filtre bozukluğu diyebiliriz. Bu hastalık gizli bir pandemi gibi çünkü çok yaygın ve hayat kalitesini oldukça etkiliyor. Bu bakımdan profesyonel bir tedavi çok önemli. Tedavi yöntemlerinden en önemlisi ise farmakolojik tedavidir. Bunun yanı sıra insanların hayat kalitesini yükseltecek ilaçlar var. Ayrıca çeşitli psikoterapi yöntemleri ve sosyal müdahaleler de var. Hastalarımızın da hastalığı yönetmek adına bazı tedbirler aldıklarını gördük. Aralarında günlük notlar tutanlar, hayatlarını ve iş yaşamlarını planlayarak sürdüren ve gideceği yere geç kalmamak adına çeşitli taktikler geliştiren hastalarımız oluyor. Bu gibi çeşitli stratejileri, psikososyal müdahalelerde terapilerde hastalarımız için kullanıyoruz. Ancak en önemli tedavi yöntemi kullandığımız ilaçlardır” şeklinde konuştu.

HAVUZ KAYNAKLI ENFEKSİYONLARA PARAZİTLER SEBEP OLUYOR

Havuz kaynaklı enfeksiyonlar hakkında bilgi veren Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Nurten Elkin, “Havuz kaynaklı enfeksiyonlara genellikle parazitler (yüzde 43,6) sebep oluyor. Viral etkenler olarak da genellikle adenovirus, hepatit A, norovirus ve ekovirüs tespit ediliyor” dedi.

Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Nurten Elkin, yüzme havuzlarını sağlık açısından değerlendirdi.

HAVUZ KAYNAKLI SALGINLARDA DIŞKI KAYNAKLI PARAZİT TEHLİKESİ

Havuz kaynaklı enfeksiyonlara genellikle parazitlerin sebep olduğunu söyleyen Dr. Elkin, “Shigella ve Escherichia coli yüzme havuzlarından kaynaklanan salgınlardan sorumlu olabiliyor. Shigella kaynaklı salgınlarda diyare, ateş ve bulantı gözlenirken; E. coli kaynaklı salgınlarda kanlı diyare, hemolitik üremik sendrom (genellikle küçük çocuklarda ve yaşlılarda hemolitik anemi ve akut böbrek yetmezliği gelişimiyle karakterize hastalık), kusma ve ateş gözlenebilir. Giardia ve Cryptosporidium havuz kaynaklı salgınlarda önemi gittikçe artan dışkı kaynaklı parazitlerdir” ifadelerini kullandı.

Yüzme havuzları ve benzeri ortamlardan kaynaklanabilecek sağlık sorunlarının üç grupta değerlendirildiğini ifade eden İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi’nden Dr. Öğr. Üyesi Nurten Elkin, “Bunlar boğulma ve yaralanmalar, mikrobiyolojik riskler ve çeşitli kimyasallara maruz kalma şeklindedir. Suda boğulmalar, dünyadaki en sık ölüm nedenlerinden birisidir. Her suda boğulma olgusu ölümle sonuçlanmamakla birlikte, bazı bireylerde ise ömür boyu devam edebilecek kalıcı sağlık sorunları ile sonuçlanabilir” dedi.

Dr. Elkin konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Suda boğulmalardaki; prognozu etkileyen en önemli faktörler, kısa süre içinde ve etkin bir kurtarma ve ilkyardım uygulanabilmesi ve sonrasında iyi bir hastane tedavi programının uygulanabilmesidir. Boğulmalar daha çok küçük çocuklarda izlenmekte ve topluma açık yüzme havuzlarından ziyade evlerdeki bireysel yüzme havuzu ve benzeri ortamlarda görülmektedir. Buradaki temel nedenin de bu ortamların ebeveynler tarafından güvenli kabul edilerek çocukların kontrolünü aksatmaları olduğu düşünülüyor.”

SALGINLARIN EN ÖNEMLİ NEDENİ DEZENFEKSİYON UYGULAMALARININ YETERSİZLİĞİ

Havuz suyu sıcaklığı ile ilgili düzenlemelerin özellikle sağlık sorunu olanlar, hamileler ve çocuklar için önemli olduğuna vurgu yapan Dr. Elkin, yüzme havuzlarından kaynaklanabilecek mikrobiyolojik risklerin genellikle suyun havuz kullanıcılarının dışkısıyla kontamine olmasından kaynaklandığını belirterek, “Bunun yanı sıra kullanılmakta olan suyun kaynağından itibaren kontamine olması da söz konusu olabilir. Havuz sularındaki patolojik mikroorganizmaların diğer bir kaynağı da insan kaynaklı çöplerin havuza veya çevresine dökülmesidir. Ancak mikrobiyolojik kontaminasyonun kaynağından bağımsız olarak, havuz kaynaklı mikrobiyolojik salgınlardan en önemli nedeni dezenfeksiyon uygulamalarının yetersizliğidir” diye konuştu.

Dr. Elkin, yüzme havuzları ve benzeri ortamların toplumun sağlığını tehdit edebilecek fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik çeşitli riskler içerebileceğini ve bu ortamların kontrol ve düzenlemesine yönelik uygulamaların koruyucu sağlık hizmetleri içinde önemli bir yeri olduğunu belirtti.

“İLK 5 TERCİHİNİZİ İYİ DEĞERLENDİRİN”

Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nın (YKS) sonuçlarının açıklanması ile birlikte üniversite adayları için tercih dönemi başlamış oldu. 5 Ağustos'ta başlayıp 20 Ağustos'ta sona erecek tercihler için adaylara tavsiyelerde bulunan Abdülkadir Gayretli, “Tercih burslarından faydalanmak için özellikle ilk 5 tercihinizi iyi değerlendirin” diye konuştu.

“HER ÖĞRENCİ İSTEDİĞİ BÖLÜMÜ OKUYABİLİR”

2021 YKS sonuçlarına göre sınavı geçerli aday sayısının 2 milyon 416 bin 748 olduğunu hatırlatan İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Mütevelli Heyeti Başkanı Abdülkadir Gayretli, adayların istedikleri bölüme yerleşemeyeceğini düşünüp bir yıl beklememesi gerektiğini belirterek şu ifadeleri kullandı:

“Öğrenciler ideallerini gerçekleştirmek için puanı yetmediği takdirde bir sene veya bir dönem okuduktan sonra taban puan ile yatay geçiş yapabiliyorlar. İsterlerse devlet üniversitesinden vakıf üniversitesine, vakıftan da devlete geçebiliyorlar. Öğrenciler istemedikleri bölümlere yerleştirilirlerse de endişe duymasınlar. Artık çift anadal, yandal ve yatay geçiş imkânları ile her öğrenci istediği bölümü kolayca okuyabiliyor.”

“ÇİFT DİPLOMA SAHİBİ OLUN”

Öğrencilere ilk 5 tercihte yüzde 50'ye varan burs verdiklerini belirten Gayretli, “Lisans ve ön lisans programlarına kayıt yaptıran öğrencilerden; ÖSYM tercih listesinden ilk 5 tercihinde yerleşenlere ÖSYM bursuna ek olarak +%50'ye varan tercih indirimi uygulanıyor. Burssuz öğrencimiz neredeyse yok ve tüm öğrencilerimizin de çift anadal yapma şansı var. Öğrenci sınavla yerleşemediği bölüme, üniversiteye hiçbir ücret ödmeden çift anadal yaparak çift diploma sahibi oluyor” diye konuştu.

2 yıllık bölümleri tercih edecek olan aday öğrencilerle ilgili de konuşan Abdülkadir Gayretli, “İki yıllık bölümleri tercih edip, üniversitemizin ücretsiz Dikey Geçiş Sınavı (DGS) kursları ile hazırlandıkları sınavda başarılı olduktan sonra eğitimlerini 4 yıl olarak tamamlayabilirler” dedi.

Mühendislik ve mimarlık bölümlerinin en eski meslek dalları olduğunu ifade eden Abdülkadir Gayretli, “İnsanlık var olduğu müddetçe hayatta kalacak bu meslek dallarının çalışma alanları daha geniş” vurgusunu yaptı.

“DİPLOMALARIN ULUSLARARASI GEÇERLİLİĞİ VAR”

Uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından toplamda 63 programlarının akredite edildiğini ifade eden Abdülkadir Gayretli, “Akreditasyonlarla birlikte öğrencilerimizin diplomaları da uluslararası geçerliliğe sahip olmuş oldu. Bizler de eğitim kalitemizin uluslararası standartlarda olduğunu kanıtlamış olduk” dedi.

ARTMİNİ SERGİSİ KANADA’NIN QUEBEC ŞEHRİNDE AÇILDI

Türkiye’den ressam Ahmet Özel’in de katıldığı 15’inci Artmini Sergisi Kanada’nın Quebec şehrinde açıldı. 27 Haziran’da Louise-Carrier Galerisi’nde açılan sergi 5 Eylül’e kadar ziyaret edilebilecek.

21 ülkeden 135 sanatçının 256 eserinin bir araya geldiği 15’inci Artmini Sergisi sanatseverlere kapılarını açtı. Kanada’nın Quebec şehrinde açılan sergiye, Türkiye’den katılan İstanbul Gelişim Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ressam Ahmet Özel, iki eseri ile yer alıyor. **Artmini Sergisi Kanada’nın Quebec şehrinde açıldı**

Türkiye’den ressam Ahmet Özel’in de katıldığı 15’inci Artmini Sergisi Kanada’nın Quebec şehrinde açıldı. 27 Haziran’da Louise-Carrier Galerisi’nde açılan sergi 5 Eylül’e kadar ziyaret edilebilecek.

21 ülkeden 135 sanatçının 256 eserinin bir araya geldiği 15’inci Artmini Sergisi sanatseverlere kapılarını açtı. Kanada’nın Quebec şehrinde açılan sergiye, Türkiye’den katılan İstanbul Gelişim Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ressam Ahmet Özel, iki eseri ile yer alıyor.

SERGIYE KATILAN ÜLKELER

Birçok sanatçının yer aldığı sergiye, “Almanya, Avustralya, Kanada, Hırvatistan, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Macaristan, İsrail, İtalya, Lübnan, Malezya, Meksika, Polonya, Romanya, İngiltere, Slovenya, İsveç, İsviçre, Türkiye ve Ukrayna” katıldı.

SERGIYE KATILAN ÜLKELER

Birçok sanatçının yer aldığı sergiye, “Almanya, Avustralya, Kanada, Hırvatistan, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Macaristan, İsrail, İtalya, Lübnan, Malezya, Meksika, Polonya, Romanya, İngiltere, Slovenya, İsveç, İsviçre, Türkiye ve Ukrayna” katıldı.